

๑. ชื่อเรื่อง การนำ QR code มาใช้กับงานบริการห้องสมุด

๒. หลักการและเหตุผล

การดำเนินภารกิจของกรุงเทพมหานคร ได้ให้ความสำคัญต่อการวางรากฐานของการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็น “กรุงเทพฯ เพื่อคนรุ่นใหม่ (Bangkok for New Generation)” หมายถึงการมุ่งเน้นพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร การบริหารจัดการ รวมถึงการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ - เสีย (Stakeholders) ที่คำนึงถึงความสมดุลและความยั่งยืน เพื่อมุ่งให้บรรลุเป้าหมายการเป็น “ศูนย์กลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” และ “มหานครที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน” ประกอบกับนโยบายของ ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ว่า “รักกรุงเทพฯ ร่วมสร้างกรุงเทพฯ” ให้เป็น (๑) มหานครแห่งความปลอดภัย (๒) มหานครแห่งความสุข (๓) มหานครสีเขียว (๔) มหานครแห่งการเรียนรู้ ในข้อ ๔.๗ ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียน เปิดห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้มิติใหม่อีก ๑๐ แห่ง เพิ่มจำนวนหนังสือให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และสร้างศูนย์เยาวชนมิติใหม่เพิ่มขึ้น ๕ แห่ง และข้อ ๔.๘ ส่งเสริมการอ่านตามโครงการ UNESCO “กรุงเทพฯ เมืองหนังสือโลก ๒๕๕๖” (๕) มหานครแห่งโอกาสของทุกคนและ (๖) มหานครแห่งอาเซียน นอกจากนี้ยังมีมาตรการเร่งด่วน ๑๐ ประการ ที่จะทำให้ประชาชนอยู่อาศัยในเมืองอย่างมีความสุข ส่งผลให้ประชากรที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ ฟื้นฟู บำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม สร้างความรู้ความเข้าใจ และการตระหนักในคุณค่าและเอกลักษณ์ที่ดีของความเป็นไทย ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการ และจัดกิจกรรมทั้งด้านดนตรี กีฬา ห้องสมุด พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว และแหล่งเรียนรู้ทางศิลปและวัฒนธรรม ในรูปแบบต่าง ๆ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนตลอดจนการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยปัญหา และแนวทางดำเนินงาน และการพัฒนาด้านกีฬา นันทนาการ ศิลปะ และวัฒนธรรม ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านส่งเสริมการเรียนรู้ คือ

กองนันทนาการมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการและส่งเสริมของศูนย์เยาวชน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษ เพื่อเยาวชนและประชาชนให้บริการห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้และความบันเทิงในยามว่างจัดทำโครงการเกี่ยวกับห้องสมุด ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน และการจัดกิจกรรมของห้องสมุดประชาชน และศูนย์เยาวชนที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของกรุงเทพมหานครกระจายไปอยู่ตามเขตต่าง ๆ จำนวน ๓๗ แห่ง และรถห้องสมุดเคลื่อนที่ จำนวน ๗ คัน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. ๒ เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าทั้งในระบบ และนอกระบบ ของ ประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร

๒. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่างๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์ และ ความเคลื่อนไหวในสังคมโลกทำให้ประชาชนมีทัศนคติที่กว้างไกล ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของความเติบโต ทางด้านสติปัญญา และวัฒนธรรม

๓. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมให้ประชาชน ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เกิด กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยการอ่านหนังสือ นำไปสู่การอ่านอย่างยั่งยืน

ในปัจจุบันเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะ สมาร์ทโฟนหรือมือถืออัจฉริยะซึ่งมีเทคโนโลยีที่ช่วยให้สามารถย่อกิจกรรมหลายๆ อย่างมาให้บริการไม่ ว่าจะเป็นารรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านอินเทอร์เน็ต การดูภาพยนตร์ ฟังเพลง โดยมีประสิทธิภาพได้ดี เทียบเท่ากับเครื่องคอมพิวเตอร์ และสามารถเรียกใช้แอปพลิเคชัน (Application) ต่าง ๆ ได้

ช่วงสองสามปีที่ผ่านมาภาคเอกชนทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยได้มีการนำบาร์โค้ด รูปแบบใหม่หรือที่เรียกว่า QR code (Quick Response code) มาใช้ในการตลาดและการ ประชาสัมพันธ์สินค้ากันอย่างแพร่หลาย QR code นี้ ถูกคิดค้นขึ้นเมื่อ ค.ศ.๑๙๙๔ ในประเทศญี่ปุ่นเพื่อนำมาใช้งานด้านอุตสาหกรรมขนส่งและการตลาดสินค้า ซึ่งในระยะแรกยังไม่เป็นที่นิยมเนื่องจาก อุปกรณ์และเครื่องมือ ในการแปลงและอ่านข้อมูลมีน้อยและใช้งานไม่สะดวก แต่ปัจจุบันมีการนำมาใช้ อย่างแพร่หลายทั้งในประเทศญี่ปุ่น และประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกนอกเหนือจากการใช้งานด้านธุรกิจแล้ว QR code ยังถูกใช้งานด้านการศึกษาโดยสถาบันการศึกษาหลายแห่งนำมาใช้ในการจัดการเรียนการ สอนออนไลน์ รวมทั้งห้องสมุดใช้ QR code เป็นเครื่องมือในการบริการสนเทศเชิงรุกเพื่อการ ประชาสัมพันธ์ และเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการที่อำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้งานเข้าถึงบริการ สารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว ปัจจุบันแนวโน้มในการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดเก็บสื่อสารสนเทศมี มากขึ้น ห้องสมุดหลายแห่งได้นำ QR code มาใช้ในงานบริการสารสนเทศห้องสมุด เนื่องมาจากเป็น โปรแกรมเสรีที่ไม่มีค่าใช้จ่ายและสามารถนำมาพัฒนาประยุกต์กับระบบงานห้องสมุดเดิมได้

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการห้องสมุดโดยผ่านนวัตกรรมสมัยใหม่
- ๓.๒ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว
- ๓.๓ เพื่อกระตุ้นให้เด็ก เยาวชน และประชาชน รักการอ่านเพิ่มขึ้น นำไปสู่วัฒนธรรม การอ่านอย่างยั่งยืน

๔. เป้าหมาย

จัดทำ QR code บอกข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ เพื่อใช้ในงานบริการห้องสมุดและใน จุดบริการต่างๆ อย่างครบถ้วน

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงานฯ

เนื่องจากในยุคที่สมาร์ทโฟน (Smart Phone) เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย ส่งผลให้ ประชาชนหันมาอ่านหนังสือน้อยลงเพื่อเป็นการดึงประชาชนให้เข้าห้องสมุดและกระตุ้นการอ่านหนังสือ จึงได้นำนวัตกรรมสมัยใหม่ QR code มาใช้กับงานบริการห้องสมุด

QR code (Quick Response code) เป็นรหัสบาร์โค้ดแบบสองมิติ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาต่อยอด จากรหัสบาร์โค้ดแบบ หนึ่งมิติ โดยพัฒนาให้มีความสามารถในการจัดเก็บข้อมูล รูปแบบที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น มีความจุข้อมูล เพิ่มมากขึ้น และสามารถสนองตอบการถอดรหัสข้อมูล ได้อย่างรวดเร็ว เป็นโปรแกรมเสรี ที่สามารถนำมาพัฒนาประยุกต์ใช้ในงานต่าง ๆ ได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

๕.๑ คุณสมบัติของ QR code

QR code ถูกพัฒนาต่อยอดจากรหัสบาร์โค้ดแบบหนึ่งมิติ ให้มีคุณสมบัติสามารถ จัดเก็บ ข้อมูลได้หลายภาษา ทั้งรูปแบบทั้งแนวตั้งและแนวนอน ความจุของข้อมูลได้ถึง ๔,๐๐๐ ตัวอักษร หรือ ประมาณ ๒๐๐ เท่าของบาร์โค้ดแบบหนึ่งมิติ ในขนาดหรือพื้นที่เท่ากัน สามารถตอบสนองการอ่าน ข้อมูลหรือถอดรหัสข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและข้อมูลมีความคงทน (Reliability) ถึงแม้สัญลักษณ์ บางส่วนเสียหายไปและต้องใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการอ่านข้อมูล ที่เป็นสัญลักษณ์ของ QR code

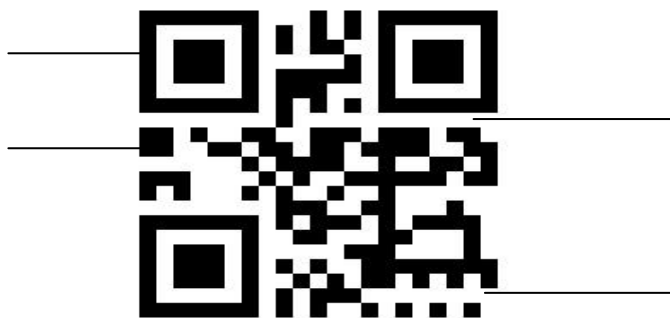
ตาราง ๑ เปรียบเทียบบาร์โค้ดหนึ่งมิติและ QR code

บาร์โค้ด		บาร์โค้ดหนึ่งมิติ	QR code
สัญลักษณ์			
ประเภทของบาร์โค้ด		แบบแท่ง	แบบเมตริกซ์
ขนาดความจุ	ตัวเลข	๒๐	ประมาณ ๗,๐๐๐
	ตัวอักษร	๒๐	ประมาณ ๔,๐๐๐
ลักษณะที่สำคัญ		มีขนาดเล็ก	มีขนาดเล็ก ความจุข้อมูลสูง ถอดรหัสได้รวดเร็ว
การใช้งาน		ต้องใช้งานร่วมกับฐานข้อมูล เพื่อเรียกดูข้อมูล	สามารถแสดงข้อมูลได้โดยไม่ต้องเรียก ดูจากฐานข้อมูล
การป้องกันข้อมูลสูญหาย		ไม่สามารถถอดรหัสข้อมูลได้ หากถูกลบหรือเสียหายบางส่วน	สามารถถอดรหัสข้อมูลได้แม้บางส่วน ถูกลบหรือเสียหาย

โครงสร้างของ QR code

โครงสร้างของ QR code จะถูกกำหนดโดยขนาดของบาร์โค้ดซึ่งมีด้วยกันทั้งหมด ๔๐ รุ่น ขนาด ๒๑x๒๑ เมตริกซ์จนถึงขนาด ๑๗๗x๑๗๗ เมตริกซ์ ซึ่งประกอบ ๔ ส่วนสำคัญซึ่งแสดงในภาพ ดังนี้

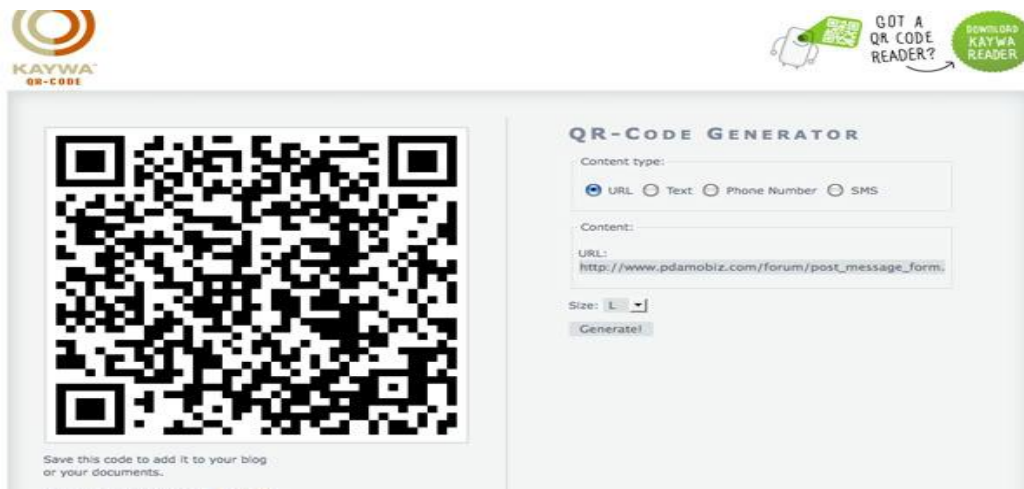
๑. ส่วนค้นหา (Finder pattern) คือ ส่วนที่ (๑) ใช้สำหรับระบุตำแหน่งบาร์โค้ด เพื่อถอดรหัส
๒. ส่วนระบุตำแหน่งของข้อมูล (Timing pattern) คือ ส่วนที่ (๒) ใช้สำหรับระบุพิกัดของสัญลักษณ์ในบาร์โค้ดเพื่อถอดรหัส
๓. ส่วนข้อมูลที่ถูกเข้ารหัส (Encode data) คือ ส่วนที่ (๓) เป็นข้อความที่ถูกเข้ารหัสทั้งหมด
๔. ส่วนตรวจสอบข้อมูล (Format information) คือส่วนที่ (๔) ใช้เก็บข้อมูลสำหรับตรวจสอบความผิดพลาดของข้อมูล เพื่อให้การแปลผลข้อมูลถูกต้องหรือเรียกคืนข้อมูลในส่วนที่เสียหายได้

ภาพประกอบ ๑ โครงสร้างของ QR code

การเข้ารหัสและการถอดรหัส

การเข้ารหัส (Encoding) เป็นการนำข้อมูลแปลงเป็นสัญลักษณ์ QR code ทำได้ด้วยโปรแกรมจัดการ QR code (QR code generator) ซึ่งเป็นโปรแกรมเสรีและมีผู้พัฒนาไว้หลายโปรแกรม ผู้ใช้สามารถดาวน์โหลดหรือใช้งานออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ที่ให้บริการได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย เมื่อแปลงข้อมูลเป็น QR code แล้ว ผู้ใช้สามารถเลือกรูปแบบ นำมาใช้งานได้ทั้งในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยดาวน์โหลดเป็นไฟล์และแบบสั่งพิมพ์โดยสั่งพิมพ์หรือทำสำเนาภาพ

ภาพประกอบ ๒ การแปลงข้อมูลเป็น QR Code ผ่านเว็บไซต์
ที่มา: <http://qrcode.kaywa.com>

การถอดรหัส (Decoding) หรือการแปลง QR Code ให้เป็นข้อมูลที่สามารถอ่านได้ด้วยสายตา ซึ่งในการถอดรหัสนั้นทำได้หลายวิธีด้วยการสแกนสัญลักษณ์ QR Code แล้วอ่านข้อมูลผ่านวิธีการต่อไปนี้

๑. เครื่องอ่านแบบ CCD (Charge coupled device) เป็นเครื่องอ่านเลเซอร์ลักษณะเดียวกับเครื่องอ่านบาร์โค้ดหนึ่งมิติที่ปรับเปลี่ยนข้อมูลสัญลักษณ์ QR Code ที่เป็นภาพแต่ละพิกเซลเป็นสัญญาณอนาล็อกซึ่งสามารถแปลงเป็นข้อความที่อ่านได้ด้วยสายตา
๒. โทรศัพท์มือถือแบบชาญฉลาด (Smart phone) ที่มีกล้องถ่ายรูปและมีการติดตั้งโปรแกรมอ่าน QR Code สำหรับใช้งานผ่านมือถือ
๓. เว็บไซต์ที่ให้บริการโปรแกรมถอดรหัส QR Code ซึ่งผู้ใช้สามารถอ่านข้อมูลได้แบบออนไลน์โดยไม่ต้องดาวน์โหลดหรือติดตั้งโปรแกรมใด ๆ ทั้งสิ้น

๕.๒ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

จากคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้น จึงได้มีแนวคิดในการนำ QR code มาใช้กับงานบริการห้องสมุด โดยศึกษาจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ตามหลัก SWOT Analysis ดังนี้

<p><u>จุดแข็ง (Strengths)</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ห้วยขวางมีอัตลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว (ห้องสมุดการ์ตูน) มีหนังสือการ์ตูนมากเหมาะที่จะนำมาสร้างแรงจูงใจให้เด็กหันมารักการอ่าน <p><u>โอกาส (Opportunities)</u></p> <ol style="list-style-type: none"> กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการอ่านเพิ่มขึ้น โดยกำหนดเป็น ๑ ใน ๖ นโยบายหลัก ที่จะส่งเสริมให้เป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ นำสมาร์ตโฟน (Smart Phone) มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการห้องสมุด 	<p><u>จุดอ่อน (Weaknesses)</u></p> <ol style="list-style-type: none"> พฤติกรรมการอ่านเปลี่ยนไป เมื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามา ราคาหนังสือในปัจจุบันมีราคาแพง ไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่านจากครอบครัว <p><u>อุปสรรค (Threats)</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ต้องใช้ระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจกับผู้ใช้บริการห้องสมุด ระยะเวลาเปิด-ปิด ห้องสมุด
---	--

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าในส่วนของ โอกาส กรุงเทพมหานครได้กำหนดนโยบายหลักที่จะเพิ่มห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และส่งเสริมการเรียนรู้ นอกห้องเรียนเพื่อมุ่งหวังให้กรุงเทพมหานครเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้

๕.๓ ทฤษฎีของคุณภาพการให้บริการ

แนวคิดพื้นฐานเรื่องคุณภาพการให้บริการ เป็นแนวคิดที่ได้รับการเสนอไว้โดยโครนิน และเทเลอร์ (Cronin and Taylor, ๑๙๙๒) ในทัศนะของนักวิชาการทั้งสองท่าน ความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ เป็นเรื่องของการเปรียบเทียบประสบการณ์ของผู้รับบริการได้รับบริการ กับความคาดหวังที่ผู้รับบริการนั้นมีในเวลาที่มารับบริการ และเป็นสิ่งที่ช่วยให้สามารถวัดคุณภาพการให้บริการได้ ส่วนคุณภาพการให้บริการในมุมมองเชิงการตลาด คอร์ดับเป็ลสกี รัสท์ และซาร์ฮอริก (Cordupleski, Rust, and Zahorik, ๑๙๙๓) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า คุณภาพการให้บริการ เป็นส่วนขยายของบริการ

กระบวนการบริการ และองค์กรที่ให้บริการ ที่สามารถตอบสนองหรือทำให้เกิดความพึงพอใจในความคาดหวังของบุคคล แนวคิดพื้นฐานที่มองคุณภาพการให้บริการผ่านกรอบการมองด้านความพึงพอใจต่อการให้บริการนี้ ได้รับการสนับสนุนจากนักวิชาการอีกท่านหนึ่งคือบิทเนอร์ (Bitner, ๑๙๙๒) ซึ่งอธิบายจากผลงานวิจัยที่ได้เคยทำการศึกษาไว้ว่า คุณภาพการให้บริการสามารถวัดโดยผ่านความพึงพอใจของผู้รับบริการได้

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder)

- ๖.๑ ผู้เสนอแนวคิด ได้แก่ ผู้เสนอรายงานส่วนบุคคล (บรรณารักษ์ชำนาญการ กลุ่มงานพัฒนาห้องสมุดประชาชน กองนันทนาการ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว)
- ๖.๒ ผู้เข้าร่วมดำเนินการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด อาสาสมัครห้องสมุด
- ๖.๓ สถานที่ ได้แก่ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ห้วยขวาง

กรอบแนวทางการดำเนินการ

๑. รวบรวมงานที่เกี่ยวข้องด้านการนำ QR code ในการให้บริการในห้องสมุด ได้แก่
 - ๑.๑ การประชาสัมพันธ์ห้องสมุด โดยจัดเก็บ URL ของแฟนเพจห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ห้วยขวางและเผยแพร่บนแผ่นพับ ป้าย หรือโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ
 - ๑.๒ การจัดเก็บรายการทางบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศบนระบบข้อมูลพื้นฐานข้อมูล
 - ๑.๓ แนะนำบรรณิทรรศน์หนังสือใหม่และหนังสือที่น่าสนใจ
 - ๑.๔ นำชมห้องสมุดและนิทรรศการ การนำชมห้องสมุดสามารถทำได้โดยติด QR code หน้าห้องหรือสถานที่ต่างๆ ในห้องสมุด รวมทั้งการแสดงนิทรรศการ เช่น หนังสือ รูปภาพ โดยให้รายละเอียดที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ใช้อย่างสั้นๆ
๒. พัฒนาโปรแกรมระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ โดยสร้างแอปพลิเคชัน เพื่อใช้งานการทำงานต่างๆ ของระบบห้องสมุด โดยมีวิธีการ ดังนี้
 - ๒.๑ เข้าไปที่ google เสิร์ชคำว่า QR code creator จะได้เว็บไซต์ที่สร้าง QR code มากมาย ในที่นี้จะเลือกเข้าใช้ที่ www.the-qr-code-generator.com เลือกรูปแบบที่ต้องการใช้งาน กรอกข้อมูลแล้วเซฟรูปที่ได้ไปใช้งาน

QR code กับงานห้องสมุดยุคใหม่

ภาพประกอบ ๓ การสร้าง QR Code

ที่มา: <http://www.libraryhub.in.th>

๒.๒ การติดป้ายหนังสือบนชั้น โดยการพิมพ์ QR Code และทำป้ายติดไว้ที่ชั้นวางหนังสือหรือทรัพยากรสารสนเทศอื่นของห้องสมุด เพื่อบอกข้อมูลเกี่ยวกับหมวดหมู่หนังสือ รายการบรรณานุกรมของหนังสือในหมวดหมู่นั้นทั้งหมดและตำแหน่งที่วางหนังสือบนชั้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการใช้อุปกรณ์อ่านป้าย QR Code สำหรับตรวจหาหนังสือเล่มที่ต้องการบนชั้นหนังสือโดยไม่ต้องหยิบหนังสือดูทีละเล่มหรือป็นคูหนังสือบนชั้นที่อยู่สูง

ภาพประกอบ ๔ ตัวอย่างการนำสัญลักษณ์ QR Code ที่ได้มาติดที่ชั้นหนังสือ

ที่มา: <http://www.stanglibrary.wordpress.com>

๒.๓ การติดป้าย QR Code บนหนังสือ เพื่อให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล บรรณานุกรมของหนังสือ หรือรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับหนังสือ เช่น บทคัดย่อ สารบัญ เป็นต้น ทำให้สะดวกแก่ผู้ใช้ในการอ่านคิวอาร์โค้ดของหนังสือแต่ละเล่ม เพื่อทราบรายละเอียดโดยไม่จำ เป็นต้องเปิดตัวเล่ม หรือเพื่อเก็บบันทึกไว้ใช้งาน

ภาพประกอบ ๕ ตัวอย่างการนำสัญลักษณ์ QR Code ที่ได้มาติดหนังสือ
ที่มา: <http://๓๕๕๒๘๕teejutamekhin.blogspot.com>

๒.๔ การเชื่อมต่อไปยังไฟล์แนะนำการใช้ห้องสมุด โดยแสดง QR Code บนเว็บไซต์ห้องสมุด ผู้ใช้สามารถคลิกเชื่อมโยงไปยังไฟล์หรือคลิกที่ห้องสมุดจัดไว้ให้บริการ เช่น การแนะนำการใช้ห้องสมุด

๓. ทดลองใช้และปรับเพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งาน

๔. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้บริการทราบถึงรูปแบบการให้บริการผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัย
เพียงมีโปรแกรมอ่านรหัส QR Code (QR Code reader)

๕. แนะนำวิธีการใช้ โดยติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ แผ่นพับคู่มือการใช้ และเฟซบุ๊ก
แฟนเพจของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ห้วยขวาง

๗. ระยะเวลาการดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ – เดือนเมษายน ๒๕๕๙ โดยผู้จัดทำรายงานได้กำหนด
ขั้นตอน รายละเอียด และระยะเวลาในการดำเนินงาน ดังตารางต่อไปนี้

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ (พ.ศ.๒๕๕๘)							(พ.ศ.๒๕๕๙)				
		พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑	รวบรวมงานที่เกี่ยวข้องด้านการนำ QR code ในการให้บริการในห้องสมุด	←	→										
๒	พัฒนาโปรแกรมบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ โดยสร้างแอปพลิเคชัน			←	→								
๓	ทดลองใช้และปรับเพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งาน									←	→		
๔	ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้บริการทราบถึงรูปแบบการให้บริการผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัย									←	→		
๕	แนะนำวิธีการใช้ โดยติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ แผ่นพับคู่มือการใช้ และเฟชบุ๊กแฟนเพจของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ห้วยขวาง									←	→		

๘. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๘.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output) และระดับผลลัพธ์ (Outcome)

ระดับผลผลิต (Output)

๑. ร้อยละของจำนวนหนังสือในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ห้วยขวางได้รับการลงข้อมูล QR code

๒. ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ห้วยขวาง มีช่องทางการให้บริการเพิ่มขึ้นโดยใช้กระบวนการ QR code จำนวน ๑ ชุด

ระดับผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้ใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ห้วยขวาง ร้อยละ ๘๐ มีความพึงพอใจสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้สะดวก รวดเร็ว

๘.๒ วิธีการ/เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผลและการประเมินผล (สำเร็จ)

๑. จากจำนวนหนังสือของห้องสมุดที่นำมาลงข้อมูล

๒. จากแบบสอบถามความพึงพอใจผู้เข้าใช้บริการห้องสมุด

๙. ข้อเสนอแนะ

ประเทศออสเตรียเขามีโครงการที่ชื่อว่า Project Ingeborg เขาจะเอาสติ๊กเกอร์สีเหลืองสดใสที่มี QR Code ไปติดตามที่ชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้อ่านหนังสือกัน เพราะ Code พวกนี้จะเชื่อมต่อไปยังหนังสือที่ทางโครงการจัดไว้ ทีนี้ไม่ว่าจะอยู่จุดไหนก็สามารถอ่านหนังสือได้จากสมาร์ตโฟนหรืออุปกรณ์ไอทีต่างๆ เป็นบริการฟรีที่ชาวเมืองชอบกันมาก

คุณน้องคนนี้เป็นฟรีเซนเตอร์โครงการ

โครงการนี้เป็นโครงการส่งเสริมการอ่านของเมือง จุดมุ่งหมายสำคัญคือเขาอยากให้อ่านหนังสือสามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่าย (ห้องสมุดต้องเข้าถึงประชาชน ไม่ใช่ให้ประชาชนเข้าถึงห้องสมุด) โดยมองว่าปัจจุบันแทบทุกคนต่างใช้สมาร์ทโฟนหรือไม่ก็มัลติมีเดียที่ติดตัวกันทั้งนั้น อย่างไรก็ตาม จงใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์และสร้างเสริมปัญญากันดีกว่า โครงการนี้เริ่มต้นเมื่อกลางปีที่แล้วโดยเริ่มจากหนังสือราว ๓๐ เล่ม แต่เชื่อว่าตอนนี้ น่าจะขยายเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมแล้วและเป็นไปได้ว่าน่าจะขยายไปตามเมืองอื่นๆ ด้วยเช่นกัน ไอเดียนี้ผุดขึ้นครั้งแรกที่เมือง Klagenfurt ซึ่งเป็นเมืองที่ไม่มีห้องสมุดสาธารณะ แสดงว่าเขาชวนชายและภรรยาที่จะอ่านหนังสือกันมากเลยทีเดียว

ไนรด์ไฟที่ประเทศสเปน

ในประเทศสเปนก็มีการส่งเสริมการอ่านแบบนี้เหมือนกันกับโครงการ National Reading Plan เขาจะเอา QR Code ไปติดตามสถานีรถไฟ แต่ของสเปนเขาไม่ได้ให้อ่านทั้งเล่ม แต่เขาจะให้อ่านแค่บทแรกของหนังสือเท่านั้น ถ้าเกิดติดใจก็ไปซื้ออ่านหรือไม่ก็เข้าไปหาอ่านในหอสมุด เป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดอยากจะทำหนังสือขึ้นมา

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ของกรุงเทพมหานคร ควรนำแนวคิดนี้มาทำและเผยแพร่ไปในที่สาธารณะต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงหนังสือได้ง่ายขึ้น เพื่อสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านอย่างยั่งยืน

ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ห้วยขวาง

ที่ตั้ง ติดกับร.ร.จันทร์หุ่นบำเพ็ญ เขตห้วยขวาง กทม. โทร.๐ ๒๒๗๗ ๒๑๖๑

เปิด วันอังคาร - วันเสาร์ เวลา ๐๘.๓๐ - ๒๐.๐๐ น.

วันอาทิตย์ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

ปิด วันจันทร์และวันนักขัตฤกษ์

บริการ หนังสือต่างๆ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร อินเทอร์เน็ต

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

www.facebook.com/ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้-ห้วยขวาง

กิจกรรมห้องสมุด

